

Vlaams
Parlement

vergadering **C111**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed

van 3 februari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de toekomst van de toeristische impulsprogramma's in het kader van de versterking van de toeristische meerwaarde van Vlaanderen

– 881 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de invulling van de impulsprogramma's van Toerisme Vlaanderen voor het jaar 2015

– 903 (2014-2015)

3

**VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de toekomst van de toeristische impulsprogramma's in het kader van de versterking van de toeristische meerwaarde van Vlaanderen
– 881 (2014-2015)**

**VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de invulling van de impulsprogramma's van Toerisme Vlaanderen voor het jaar 2015
– 903 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, voor de meeste collega's die het beleidsdomein Toerisme de voorbije jaren volgden, zal het wel duidelijk zijn waarover deze vraag gaat.

In het verleden werden het toerisme aan de kust, de Vlaamse kunststeden en de regio's door de Vlaamse Regering ondersteund via impulsprogramma's. Zo kon bijvoorbeeld de Vlaamse kust dankzij drie opeenvolgende Kustactieplannen en het impulsprogramma Kust een heuse inhaalbeweging maken op het vlak van een kwalitatieve basisinfrastructuur en een hoogwaardige inrichting van de publieke ruimte. Er waren tot nog toe vier impulsprogramma's op basis van een geografische indeling en een thematische: Vlaamse kust, Vlaamse kunststeden, Vlaamse regio's en de thematische oproep rond de WO I-herdenking.

Uit contacten met toeristische diensten en andere actoren en zelfs na bespreking van de beleidsnota Toerisme, blijkt dat er nog wat onduidelijkheid is over de invulling van die impulsprogramma's. U spreekt vooral van hefboomprojecten en wilt het vooral hebben over inhoudelijke thema's. U kunt het citaat lezen in de beleidsnota.

Men tast dus nog wat in het duister over de toekomst van toeristische impulsprogramma's. Er was de aankondiging rond Bruegel en de Vlaamse meesters. In hoeverre de kunststeden zich moeten inschakelen, is ook voor hen niet duidelijk. Bij de beleidsnota zijn er al enkele vragen over gesteld, onder meer door de heer Verstreken. Maar voor mij en een aantal andere mensen is het niet duidelijk wat u met die hefboomprojecten wilt bereiken.

Minister, wat is uw concrete visie over de toekomst van de toeristische impulsprogramma's in Vlaanderen ?

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, het klopt inderdaad dat de Vlaamse overheid waardevolle toeristische projecten inhoudelijk en financieel ondersteunt. De sector en ook de mensen op het terrein kijken uit naar de impulsprogramma's waarmee ze opnieuw kunnen investeren in projecten voor de toeristische sector.

In uw beleidsnota geeft u aan dat u zich wilt inzetten op de toeristische hefboomprojecten: Vlaamse meesters, gastronomie, fietsen en wandelen. Minister, hoe zullen de impulsprogramma's er dit jaar en de komende jaren uitzien? In welke middelen voorziet Toerisme Vlaanderen voor deze projectsubsidies ? Welke methodologie zal worden gebruikt om de concrete intenties van de beleidsnota te

vertalen ? In welke timing wordt voorzien? Wanneer kunnen de mensen projecten indienen voor subsidies? Wordt het een globaal subsidieprogramma of zullen er opnieuw specifieke thematische lijnen zijn zoals aangegeven in de beleidsnota?

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, ik wil me aansluiten bij de vraagstelling van de twee collega's. Onze fractie vindt het enorm belangrijk dat die impulsprogramma's worden voortgezet. Het staat ook vermeld in de beleidsbrief.

Wij zijn er voorstander van dat dit thematisch wordt voortgezet. Het geeft een grotere uitstraling, niet alleen in het binnenland maar ook in het buitenland. De herdenking van WO I, fietsen en wandelen, honderd jaar Ronde van Vlaanderen kunnen internationaal een grote uitstraling hebben en veel mensen naar ons land lokken.

Minister, kunt u al meer concreet vertellen wat de impulsprogramma's zouden inhouden en wat de financiële draagkracht zou zijn om de noodzakelijke toeristische stimulansen te geven aan de grote evenementen in Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Ik sluit me aan bij de vragen die door de collega's zijn gesteld. Zo te horen zijn ze geïnteresseerd en zien ze het nut en het belang ervan in. Op 3 december 2014 heb ik een schriftelijke vraag gesteld over strategische beleidsplannen en investeringen. U hebt geantwoord dat prioritaire investeringsprojecten voor het jaar 2015 worden geselecteerd bij de opmaak van het fysisch programma 2015. Het ontwerp voor 2015 was nog in opmaak en zou in de eerste maanden van 2015 worden goedgekeurd.

Minister, ik denk dat u de visie volgt en op dezelfde golflengte zit. Ik zou graag weten wat de stand van zaken is in de verschillende Vlaamse regio's.

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

De heer Renaat Landuyt (sp-a): Ik zou me graag aansluiten bij de vragen. Ik had gelezen dat er meer nadruk zou worden gelegd op een internationale uitstraling, wat ik vanuit Brugge toejuich. De rest van West-Vlaanderen en Vlaanderen is natuurlijk ook mooi. De techniek van de laatste legislaturen – niet enkel van minister Bourgeois maar ook van zijn voorgangers – was erop gericht om een impuls te geven tot in de diepte en iedereen mee te trekken vanuit de slogan dat toerisme toch wel economie is en dat alles wat men investeert, toch wel als investering kan tellen.

Minister, vandaar mijn interesse in uw gedetailleerd antwoord op deze vraag.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik geef even de voorgeschiedenis. De impulsprogramma's in de schoot van Toerisme Vlaanderen bestaan sinds 2012. De voorbije jaren heeft men een onderscheid gemaakt tussen grosso modo twee soorten van impulsprogramma's: thematische en geografische. Er is een thematisch impulsprogramma rond wielervedgoed en er zijn twee impulsprogramma's rond de herdenking van de Eerste Wereldoorlog. Daarnaast zijn er de geografische impulsprogramma's. Ieder jaar was er een oproep voor projecten aan de kust, de regio's en de kunststeden.

In 2014 bedroeg het totale subsidiebedrag 11,5 miljoen euro, waarmee in totaal 50 projecten werden gesubsidieerd. Voor de Eerste Wereldoorlog was er 4,2 miljoen

euro voor 12 projecten. Voor de geografische impulsprogramma's kunststeden, regio's en kust was er telkens ongeveer 2,5 miljoen euro.

Ik wil natuurlijk focussen op een select aantal hefboomprojecten. Ik wil in budgettaire moeilijke tijden verhinderen dat er een 'poedersuikerbeleid' wordt gevoerd waarbij iedereen een laagje poedersuiker krijgt dat je zo wegblaast en dat dus weinig effect heeft. Deze hefboomprojecten moeten een 'reason to come' vormen voor bezoekers. We moeten ervoor zorgen dat we internationaal nog beter ons mannetje kunnen staan met sterke projecten die toeristen uit binnen- en buitenland kunnen verleiden.

Het totale budget voor de hefboomprojecten voor de hele legislatuur zal ongeveer 75 miljoen euro bedragen. Dat komt neer op een gemiddelde van 15 miljoen euro per jaar, wat fors meer is dan de afgelopen periode. Het totale investeringsbudget in 2014 bedroeg 11,4 miljoen euro. In 2013 was dat 8,8 miljoen euro.

Ik wil dat budget verdelen over hefboomprojecten met een sterke return on investment. Ik zie drie grote subsidielijnen, die ook vervat zijn in de beleidsnota.

Het eerste is een thematisch programma rond de Vlaamse Meesters. Dat project hebben we al uitvoerig behandeld. Het tweede is een thematisch programma rond infrastructuur voor meetings, incentives, congressen en tentoonstellingen (MICE). Het derde is een programma dat inzet op het versterken van de troeven van de deelbestemmingen, met vanzelfsprekend ook – zoals onder andere geopperd door de heer De Meulemeester – oog voor de toeristische troeven die we hebben: festivals, fietsen en wandelen, wielervedgoed, gastronomie en erfgoed. Dat luik valt enigszins te vergelijken met de vorige pijler, namelijk de geografische impulsprogramma's. Daarin komen ook de drie macrobestemmingen aan bod. Voor de kust hebben we bijvoorbeeld een strategische nota uitgewerkt, met daarin al heel wat hefboomprojecten vervat.

Toerisme Vlaanderen is op dit moment bezig met de berekening van de concrete bedragen per subsidielijn in functie van de concrete noden. Ik wil ook inzetten op het versterken van de troeven van de deelbestemmingen. We zullen minstens 2,5 miljoen euro uittrekken voor toeristische investeringen in fiets- en wandelroutenetwerken. In de voorbije legislatuur was dat 1,8 miljoen euro. We gaan naar een sterke verhoging voor die ondersteuning in Vlaanderen, meer bepaald met 40 procent.

Ik heb Toerisme Vlaanderen ook de opdracht gegeven om een concrete procedure uit te werken om te gaan naar een objectieve selectiemethode voor die projecten. Daarmee moeten we rond zijn tegen eind maart. In de eerste jaarhelft wil ik gaan naar een oproep, met als deadline september, zodat we voor het einde van het jaar beslissingen kunnen bekendmaken over de geselecteerde projecten.

Het spreekt voor zich dat we de toeristische partners nauw zullen betrekken. Cruciaal is dat we projecten betoelagen die al een substantiële cofinanciering van andere partijen krijgen en dat de verwachte return on investment van elk project effectief kan worden aangetoond, zodat we op voorhand enigszins kunnen weten welk hefboomeffect we kunnen realiseren.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is een positief verhaal: het budget stijgt, en dat in deze tijden van budgettaire krapte, zowel voor het geheel van de legislatuur als voor de deelbestemmingen.

De heer Landuyt heeft wel gelijk in zijn opmerking over het enkel inzetten op hefboomprojecten. We zijn het er allemaal over eens dat we toeristen uit binnen- en buitenland moeten verleiden om naar een van onze regio's te komen: de kust, de Vlaamse regio's of de kunststeden. Maar de invulling moet er wel zijn.

Ik spreek nu als West-Vlaming. Er werden projecten gesubsidieerd door Vlaanderen, die zonder die subsidie niet de nodige financiering zouden krijgen. Ik denk aan de Napoleonsite in Oostende. Zo zijn er nog. Ik hoop dat de subsidies uit Vlaanderen voor die projecten ook in de toekomst nog mogelijk zijn, en dat het niet gaat over een algemene subsidie voor de kust of voor de groene regio's, maar dat er projecten kunnen worden ingediend.

Ik ben ook benieuwd naar de criteria. Het is altijd een moeilijke beslissing: wie wel en wie niet? Er zijn in het verleden detailvragen over gesteld in de commissie, waarom de ene zoveel kreeg en de andere niet. Dat is altijd moeilijk. Wie stelt de criteria op? Er is in het verleden wel wat kritiek op gegeven. Ik hoop dat we daarover nog kunnen debatteren. We mogen toch niet zomaar carte blanche geven aan Toerisme Vlaanderen. Ik ben blij dat er voldoende overleg zal zijn met de belangrijkste actoren.

U hebt een ambitieuze instelling. Uw antwoord was een verduidelijking, hoewel we nog niet veel weten. We wachten op de criteria en op de indiening van de projecten. Pas dan kunnen we evalueren of dit de juiste weg was.

Mevrouw Cathy Coudyser (N-VA): Dank u wel, minister, voor het ambitieuze plan en de duidelijkheid die u verschaft. Die impulsprogramma's liggen in de lijn van de beleidsnota, wat op positieve instemming kan rekenen. Het is een signaal in budgettair moeilijke tijden, waarbij iedereen eerder moet snoeien om te bloeien, dat u toch meer geld kunt vrijmaken voor de impulsprogramma's voor Toerisme. Toerisme is werkelijk een basis van de economie, en creëert ook jobs. Daar gaat het om. Toch benadrukt u ook dat het beter is om niet verschillende kleine zaken te subsidiëren, maar om echt in te zetten op die hefboomprojecten. Dat is alleen maar positief.

Ik wil wel nog eens vragen dat Toerisme Vlaanderen de concrete afspraken die gemaakt zijn met u, ook nakomt en daarover naar het terrein transparant en zo snel mogelijk communiceert. Dat zal veel onduidelijkheden wegwerken.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Het stemt ons zeer tevreden dat het budget wordt verhoogd, in het bijzonder voor fietsen en wandelen, wat in Vlaanderen immens populair is. Het is ook belangrijk om buitenlanders aan te trekken. Het budget stijgt tot 2,5 miljoen euro. Er moet volledig worden ingezet op de hefboomprojecten.

Ook belangrijk is transparantie over de criteria. Er worden enorm veel projecten ingediend, de indieners moeten ten volle beseffen hoe ze de aanvraag moeten doen. Ook indien ze niet worden gekozen als impulsproject, moet duidelijk zijn dat het correct en eerlijk is verlopen. Wij wachten op meer informatie van Toerisme Vlaanderen.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Ik sluit me aan bij de vragen die gesteld zijn.

De heer Renaat Landuyt (sp-a): Ik wil u dezelfde wierook toezwaaien, zeker in deze fase van het verhaal. Ik heb een kleine randopmerking over het 'poedersuikerbeleid'. Met die term doet u uw voorganger onrecht aan. De 'final touch' van een goede koek is de suiker, in een zekere mate. Het hoeft niet veel te zijn, maar juist de suiker maakt het verschil. Voor alle duidelijkheid: de toeristische hoofdstad van Vlaanderen ziet perspectieven in alles wat hier wordt verteld. Maar voor kleine projecten van kleine gemeenten is juist dat kleine duwtje van de Vlaamse overheid belangrijk, zoals ook de heer Sintobin zegt.

Gelet op de combinatie met Openbare Werken en Mobiliteit zit de oplossing in de fiets- en wandelroutes. Als u op dat vlak de juiste suiker vindt en met

verschillende gemeenten goede afspraken kunt maken, om het utilitaire en ontspannende van fietsen en wandelen te regelen, in kleine projecten die een mooi geheel kunnen vormen, bevordert u met Toerisme ook de leefbaarheid. Hoe mooier het huis, hoe aangenamer het is voor de bezoekers, maar ook voor uzelf. Ik zoek daarvoor een betere term dan poedersuiker, om ook die kleine dingen te doen.

De heer Bart Caron (Groen): Na de wijze woorden van de ervaringsdeskundige, wil ik twee elementen toevoegen. U bent een straffe gast, minister, dat u in deze tijden een stijgend budget voor elkaar krijgt. Ik vraag me af waar u het haalt. Ik weet niet of het enkel uw charmes zijn. U kunt niet in een begroting overhevelen uit charmepotten, dat werkt niet, zelfs niet met poedersuiker erop.

Een tweede bekommernis deel ik met sommige andere collega's. De procedure om tot beslissingen te komen – het hanteren van criteria, het uitzetten en beoordelen ervan, en de transparantie daarover – was niet altijd even goed gedaan. Het is niet ontgaan van enige politisering bij de beslissingen. Dat betekent niet dat de projecten slecht waren, maar ik pleit toch, in het belang van een goed beleid, voor duidelijke criteria, een transparante procedure en een doorzichtige beoordeling, die men achteraf kan nazien. Dat alles op basis van de criteria die u noemt, onder andere de return on investment.

Minister Ben Weyts: De bezorgdheden met betrekking tot de duidelijkheid van de criteria neem ik mee. Dat zou ook mogelijk moeten maken dat er achteraf minder discussie is, maar dat blijft wellicht een theoretisch gegeven. Ook de bezorgdheden met betrekking tot een duidelijke communicatie voorafgaand over de criteria neem ik mee, zodat we heel goed zijn ingedekt, net als de terugkoppeling achteraf door Toerisme Vlaanderen. Dat is gemakkelijk voor goedgekeurde projecten, maar het moet vooral ook gebeuren voor de niet-goedgekeurde projecten. Wat was het onderscheidende criterium? Waarom is het project afgewezen? En vooral ook, en dat ontbreekt misschien nog: waarom waren er betere projecten?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): In verband met het vastleggen van de criteria en het toewijzen van de middelen, kunnen we misschien teruggrijpen naar de aanbevelingen die in de vorige legislatuur zijn gedaan door het Rekenhof, dat toen in een rapport heel kritisch was over de toenmalige minister van Toerisme. Er werden aanbevelingen op papier gezet.

Iedereen doet hier lyrisch over de stijging van het budget, en terecht. Maar misschien zijn er in het verleden door de toenmalige ministers van Toerisme, niet enkel Geert Bourgeois maar ook zijn voorganger, te weinig middelen uitgetrokken.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.